

Æder grisene af sig selv, eller skal de have hjælp?

Vi må lære pattegrisene at æde

Mål: Vi har et mål om at fravænne grise, der er robuste, så fravænningsdiarre begrænses og brugen af medicinsk zink undgås samt brugen af antibiotika minimeres.

Konklusion

Det kræves, at grisen æder i farealden. Vi skal have lært grisene at æde det foder, som I serverer. Derudover skal vi undersøge, hvad I skal servere for grisen.

Af Marie Louise M. Pedersen, seniorkonsulent

I disse år er der fokus på, at pattegrisen skal være klar til et liv som smågrise ved fravæning. Det betyder, at den får et liv, ligesom nutidens gymnasieelever, som skal have 12-taller over hele linjen for at komme ind på deres drømmestudie – og dermed præstere på alle områder.

En fravænningsgris skal have høj vægt og alder, god tarmfysiologi og et immunsystem, der gør den i stand til at æde masser af foder i smågrisealden uden at få fravænningsdiarre.

Dette kan skæres ned til to konkrete krav, som vi i Seges Svineproduktion gerne vil arbejde videre med: 1) Grisen skal have lært at æde foder inden fravæning, så den ikke kommer for sent i gang med at æde efter fravæning. 2) Grisens fordøjelsessystem skal modnes allerede i farealden, så den kan tåle og fordøje det tørfoder, som den skal æde efter fravæning.

Foder med vanilje-smag

I et nyligt forsøg fra Wageningen Universitet i Holland blev det undersøgt, om duft- og

smagsstoffer i foderet kunne lokke flere grise til at æde mere i farealden.

Begge grupper af grise fik foderblandinger med høj diversitet, dvs., at blandingerne var meget forskelligt sammensat mht. råvarer, farve og struktur. Grisene i forsøgsgruppen fik derudover tildelt forskellige smage og dufte i foderet via krydderier, f.eks. vanilje, oregano, kanel osv.

Det viste sig, at grisene åd ca. 1 kg foder mindre pr. kuld, når der var tilsat ekstra duft og smag i foderet dag 22 efter fødsel. De kunne dermed ikke lokke grisene til trug med smag eller duft. Det lavere indtag havde ingen effekt på tilvæksten. I snit havde grisene kun ådt 200 gram foder i kontrolgruppen mod 150 gram foder i forsøgsgruppen.

Det overraskende var dog, at 95 pct. af grisene i begge grupper åd tørfoder i farealden.

I danske forsøg har vi kun opnået, at 80 pct. af grisene æder tørfoderet.

Anden udenlandsk litteratur har vist endnu lavere andel af ædende grise. Selv en mælkekop kan kun lokke 80 pct. af grisene til at æde.

I forsøget på Wageningen var der meget fokus på at få grisene til at æde foderet for at opnå den maksimale effekt. Ud over, at foderet havde høj diversitet, blev det tildelt allerede fra dag to efter faring i to runde trug. Denne praksis er i overensstemmelse med hollandsk praksis, hvor pattegrisen lærer at æde fra et trug.

I enkelte besætninger foregår det ved brug af mælkeerstatning, mens grisen er ung. Derefter skal den æde tørfoder, og det tildeles ofte manuelt i små portioner.

Så krav 1 kan måske løses ved at have fokus på at lære grisene at æde. Først skal vi dog blive klogere på, hvad pattegrisene skal æde, så deres tarmsystem er klar til livet som smågris (krav 2). Der tales en del om enzymtræning og, at tarmen hos grisen skal modnes.

Til efteråret undersøger Seges i samarbejde med Københavns Universitet, hvordan indholdet af stivelse i mælkeerstatningen påvirker pattegrisenes tarm- og enzymudvikling. Derudover skal vi i besætningsafprøvninger undersøge fravænningsvægten samt tilvæksten frem til 30 kg afhængig af foderstrategien i farealden – mælk, vådfoder eller tørfoder.

Kilde:

Middelkoop et al.,
Applied Animal
Behaviour Science 2018.

	Kontrol	Foder med smag
Foderoptag, kg per kuld	3,0±1,32	2,0±0,12
Fravænningsvægt, kg	6,2±0,13	6,2±0,21

Resultater fra forsøg (14 grise per kuld)